

Algemene informatie

Titel	Bosecosysteemdiensten: wat bossen ons bieden
Auteur	Vangansbeke <i>et al.</i>
Instituut	Universiteit Gent, Departement Bos- en Waterbeheer en Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO), onderzoeksgroep Transitie
Type publicatie	Semi-wetenschappelijk artikel
Tijdschrift	Bosrevue
Jaar	2012

In deze publicatie worden de ecosysteemdiensten die Vlaamse bossen bieden, belicht en wordt beschreven hoe het concept ecosysteemdiensten kan geïntegreerd worden in bosbeheer en – beleid. Bosland is vermeld als casus.

Samenvatting (Nederlands)

In deze publicatie worden de ecosysteemdiensten die Vlaamse bossen bieden belicht en wordt er ook beschreven hoe het concept ecosysteemdiensten kan geïntegreerd worden in bosbeheer en – beleid.

Ecosysteemdiensten (ESD) worden ingedeeld in 4 categorieën: ondersteunende diensten (nutriëntenkringlopen, behoud genetische diversiteit,...), toeleverende diensten (houtproductie, drinkwater,...), regulerende diensten (klimaatregeling, fijnstoffilter, erosiecontrole,...) en culturele diensten (recreatie, erfgoed, landschappelijke schoonheid,...). Maatschappelijke waarden: economisch (welvaart), sociaal (welzijn) en ecologisch (duurzaamheid).

De uitdaging is nu om de waarde van onze bossen mee te laten doorwegen in de beslissingen in beheer en beleid.

- Biofysische modellen voor de kwantificering van ecosysteemdiensten: hoeveelheid bepalen of inschatten.
- Socio-economische modellen voor waardering van diensten: via marktprijs of andere manieren zoals methode van guite of gereveleerde voorkeur. Een toegankelijke instrument van de Vlaamse overheid is de natuurwaardeverkenner (zie VITO).
- ESD in de informatiestroom: cijfers kunnen een invloed hebben op de visie van instanties en het brede publiek (de waarde van culturele en regulerende diensten kan ontzettend groot zijn).
- Stimulansen voor ecosysteembehoud: vb. onder vorm van betaling voor ecosysteemdiensten (Payment for Ecosystem Services PES). Dikwijls zijn mensen die een ecosysteem beheren niet degenen die profiteren van de baten. In Vlaanderen kunnen subsidies voor boseigenaars als PES-achtige instrumenten worden beschouwd. De overheid neemt het initiatief om collectief geïnde belastingen deels te gebruiken om er landeigenaren die diensten aan de gemeenschap bewijzen mee te betalen.
- Acties en scenario's voor ecosysteembehoud: effecten op landschappen kwantitatief en monetair meenemen in beheerbeslissingen. Zo kan de totale waarde van een bos berekend worden onder verschillende beheersscenario's door de impact van beheerbeslissingen op de diensten in te schatten. Om de verschillende categorieën te vergelijken en een relatief gewicht te kunnen toekennen aan elk beheerdoel, wordt vaak gewerkt met multi-criteria analyses (MCA).

ESD zijn een extra argument voor natuurbeheer en –behoud, een uitstekende manier om te communiceren over de waarde van natuur en ze maken het mogelijk om minder voor de hand

liggende diensten kwantitatief en monetair mee te nemen in beheer. Ze kunnen een grote rol spelen in een beter bosbeheer en in de integratie met ander landgebruik.

Case Bosland: Communiceren met ESD

In de communicatie over het bos, zowel naar lokale bevolking en recreanten als naar hogere beleidsniveaus, staan de ESD van Bosland centraal. Ook in de visie en actielijnen van Bosland vinden we de toeleverende, regulerende, culturele en ondersteunende ESD expliciet terug. Ook in de toekomst wordt ingezet op ESD, onder meer door het voeren van onderzoek in samenwerking met universiteiten.